

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 23 sierpnia 2021 r.

ZP-NKWR.431.2.43.2021.EK

Pani
Hanna Woźniak
Dyrektor
Placówki opiekuńczo –wychowawczej
typu rodzinnego „Bajka”
Lubin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 9 i 10 sierpnia 2021 r. na podstawie art. 122 i art. 186 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej „ustawą” (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) kontrolerzy Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Edyta Kubicka – starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu, Edyta Kamińska - inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym Placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego „Bajka” w Lubinie, przy ul. Miedzianej 29/2, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „Domem” lub „Placówką”.

Przedmiotem kontroli była ocena działalności placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego w zakresie sporządzania i realizacji planu pomocy dziecku oraz zgodność zatrudniania pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 roku przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2021 r.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 sierpnia 2020 r. do dnia 9 sierpnia 2021 r. funkcję Dyrektora Placówki pełniła Pani Hanna Woźniak odpowiedzialna za realizację zadań w ocenianych obszarach. W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowością, której przyczyną było wybiórcze stosowanie

przepisów. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny. Stwierdzona nieprawidłowość nie wpłynęła na obniżenie standardów opieki i wychowania, jakie powinna spełniać placówka opiekuńczo - wychowawcza.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli pod numerem 2/2021. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, aktów prawa miejscowego, dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe pracowników i prowadzących Placówkę, a także pisemnych oświadczeń złożonych przez Panią Hannę Woźniak. Ilekroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o „rozporządzeniu”, należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720).

Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego „Bajka” w Lubinie działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr PS.I.A./5/2008 z dnia 7 lutego 2008 r., zmienionej decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr PS-IS.9423.48.2014 z dnia 11 sierpnia 2014 roku. Jednostka zabezpiecza 8 miejsc dla dzieci pozbawionych opieki rodzin własnych. Jej funkcjonowanie określa Regulamin Organizacyjny przyjęty uchwałą nr 113/2018 Zarządu Powiatu Lubińskiego z dnia 9 maja 2018 r., zmieniony uchwałą nr 293/2018 Zarządu Powiatu Lubińskiego z dnia 19 grudnia 2018 r. *(dowód: akta kontroli str.13)*

W dniu kontroli w ewidencji Placówki wpisanych było 10 dzieci, w tym 2 rodzeństwa, zatem liczebność była przekroczona o 2 dzieci, na które Dom posiadał stosowne zezwolenie w myśl art. 95 ust. 4a ustawy. *(dowód: akta kontroli str. 35-39)*

Na dzień kontroli 5 wychowanków, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia, realizowało obowiązek szkolny w szkole podstawowej, w szkole zawodowej uczył się 1 podopieczny, 3 uczęszczało do przedszkola, a 1 do żłobka. *(dowód: akta kontroli str. 13)*

Zgodnie z zapisem § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej psycholog lub pedagog sporządza jego diagnozę psychofizyczną. Podczas kontroli stwierdzono, że w Placówce wszystkie dzieci miały opracowany ten dokument przez psychologa z Powiatowego Ośrodka Pieczy Zastępczej w Lubinie. Diagnozy zawierały obszary zgodne z § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia. Wskazano w nich braki oraz deficyty rozwojowe dzieci i zalecenia do pracy nad ich wyrównywaniem, a niektórym dzieciom zalecono uczestnictwo w programach terapeutycznych. Diagnozy stanowiły podstawę opracowania planu pomocy dziecku i były aktualizowane co dwa lata lub w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka. *(dowód: akta kontroli str. 16,30-33,34)*

Z treści § 15 ust. 1 rozporządzenia wynika, że po sporządzeniu diagnozy, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, sporządza plan pomocy dziecku. W Placówce plan pomocy dziecku opracowywany był niezwłocznie po umieszczeniu dziecka w Placówce. Zwrócono jednak uwagę, że plany pomocy dla części dzieci zostały sporządzone zanim opracowano dla nich diagnozy, co stanowi nieprawidłowość. Dotyczy to okresu zanim stanowisko Dyrektora Domu objęła Pani Hanna Woźniak, tj. do lutego 2020 r. Od maja 2020 roku plany były już sporządzane na podstawie wcześniej opracowanej diagnozy, w związku z tym nie wydaje się zalecenia w przedmiotowym zakresie.

Z analizy dokumentacji wynika, że plany pomocy podzielone były na dwie części. Pierwsza – nazwana „informacje ogólne” - zawierała opis sytuacji dziecka w obszarach: edukacji, zdrowia, dochodów dziecka oraz sytuacji rodziny, w tym: rodziców, rodzeństwa i sytuacji prawnej.

Druga część planu wskazywała:

- cel główny pracy z dzieckiem – jeden z czterech określonych w § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia: powrót do rodziny biologicznej, umieszczenie w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie w rodzinie zastępczej lub przygotowanie do usamodzielnienia,
- opracowany w formie tabelarycznej szczegółowy plan działań, w którym uwzględniono: podjęte działania/zadania, osoby odpowiedzialne za ich realizację, przewidywane efekty, terminy realizacji oraz uwagi.

Osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie planów pomocy był dyrektor Placówki i współpracujący z rodziną asystenci lub pracownicy socjalni. Z przedstawionego podczas kontroli wykazu dzieci wynika, że dwie rodziny (2 dzieci) objęte były w przeszłości (na dzień kontroli już nie), wsparciem asystenta rodziny, pozostali współpracowali z pracownikami socjalnymi, kuratorami lub rodzice pozbawieni byli władzy rodzicielskiej. Dyrektor Placówki każdorazowo zapraszał na posiedzenia zespołów ds. oceny sytuacji dziecka przedstawicieli organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, ośrodków pomocy społecznej (pracowników socjalnych, asystentów rodziny), ośrodków adopcyjnych oraz innych, których obecność wskazana była podczas dokonywanej oceny. W nielicznych jednak posiedzeniach uczestniczyli asystenci rodzin, były to zwykle jednorazowe obecności. Najczęściej o prowadzonej z rodziną biologiczną pracy, gminy informowały pisemnie, związane to było także z ogłoszoną w kraju epidemią. Pod planem swoje podpisy składał dyrektor. Wskazane w planach działania opracowane były na podstawie dokumentów dziecka o których mowa w § 15 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia oraz analizy obszarów, o których mowa w § 15 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia.

Zwrócono jednak uwagę, że w planach pomocy, w każdym przypadku, w terminach realizacji działań wpisywano „na bieżąco”, nie rozróżniając które są długo-, a które krótkoterminowe, a w podjętych działaniach/zadaniach formułowano raz działania, innym razem cele. Wpisy nie były ujednoczone i trudno było z nich wywnioskować na czym ma polegać praca z dzieckiem. Zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia, plany należy modyfikować co pół roku lub każdorazowo, gdy jest taka potrzeba. Z zapisów analizowanych dokumentów wynika, że co pół roku (u dzieci poniżej 3-go roku życia co 3 miesiące), powstawał dokument pod nazwą „Modyfikacja planu”, który powielał zapisy poprzednich modyfikacji, a jakichkolwiek różnic można było dopatrzeć się jedynie w dokonywanych w rubryce ”Uwagi” wpisach. W końcowej części dokumentu, we wszystkich analizowanych przypadkach widniała adnotacja, że „plan pomocy dziecku nie wymaga zmian”. Na podstawie takich wpisów, trudno stwierdzić, czy zadania określone w planie pomocy dziecku były realizowane.

Wskazane jest, aby w modyfikacjach planów pomocy dziecku odnosić się jednoznacznie i wprost do zrealizowanych zadań (konkretnie je nazywając) i wskazywać te które wymagają kontynuacji lub określać nowe. Poprzedzone to musi być jednak poprawnie opracowanym planem pomocy, w którym w sposób przejrzysty i wprost określone będą cele i działania krótko – i długoterminowe w pracy z dzieckiem. Nie jest też zasadne, by przy każdej modyfikacji powielać rozbudowaną część I planu, a jedynie odnosić się do tych obszarów, które wymagają zmian.

Nadmienić należy, że przeprowadzona w Placówce w 2017 r. kontrola Wojewody Dolnośląskiego (wystąpienie pokontrolne ZP-KNPS.431.2.39.2017.OW z dn. 27 lipca 2017 r.) wskazała również nieprawidłowość w obszarze konstrukcji planów pomocy dziecku. W odpowiedzi na zalecenie pokontrolne, pismem z dnia 28 listopada 2017 r., znak POWL.-III-1/2017, ówczesny dyrektor jednostki poinformował o zrealizowaniu zalecenia i dostosowaniu druków planów pomocy do wymagań wynikających z przepisów. W trakcie prowadzonych obecnie czynności kontrolnych nie potwierdzono, aby zalecenie w tym zakresie zostało zrealizowane. Zgodnie z oświadczeniem dyrektora Domu, druki te obowiązują w tej formie od momentu objęcia przez Panią H. Woźniak stanowiska dyrektora Placówki.

(dowód: akta kontroli str.17,18-29)

Przedmiotem kontroli była także ocena kwalifikacji osób zatrudnionych w placówce, tj. dyrektora oraz pracowników zatrudnionych do pomocy w sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Wyżej wymienione osoby posiadały odpowiednie kwalifikacje, zgodne z wymogami ustawowymi oraz spełniły warunki określone w art. 98 ust. 3 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 41)

W jednostce kontrolowanej stwierdzono nieprawidłowość:

1. Plany pomocy dziecku nie uwzględniały elementów opisanych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720).

W związku z powyższym wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Doprowadzić do zgodności z przepisami prawa powszechnie obowiązującego plany pomocy dziecku.

Podstawa prawna: art. 15 ust. 3 i 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720).

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.).

Proszę w terminie do dnia **30 września 2021 roku** powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

.....
(przewodniczący zespołu kontrolnego)

.....
(kontroler)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)
Zdrowia i Polityki Społecznej

